

การประชุมนานาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (IACC)

โชคสุข กรกิตติชัย

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ

การประชุมนานาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต หรือเรียกว่า “การประชุม IACC” (International Anti-Corruption Conference) เป็นการประชุมนานาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตที่ใหญ่ที่สุดในระดับโลก (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2551, น. 5) ที่มีทั้งประมุขแห่งรัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป มาร่วมหารือกันเพื่อรับมือกับการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งการประชุม IACC มีการกำหนดจัดขึ้น ทุก ๆ 2 ปี ในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก สามารถดึงดูดผู้เข้าร่วมประชุมจากกว่า 135 ประเทศ ได้ถึง 1,500 คน การประชุม IACC นับว่าเป็นเวทีระดับโลกในการสร้างเครือข่าย และการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ที่มีความจำเป็นต่อการรณรงค์ และการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในระดับโลกและระดับประเทศ ซึ่งการประชุม IACC ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการทุจริตคอร์รัปชัน โดยสร้างความตระหนักและกระตุ้นให้มีการอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และวิธีการในการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชันทั่วโลก อีกทั้ง ช่วยในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และประชาชนจากทั่วทุกมุมโลก นอกจากนี้ ยังช่วยในการพัฒนาความสัมพันธ์ส่วนตัวด้วยการเปิดโอกาสให้มีการเจรจาแบบเห็นหน้ากัน และประสานงานระหว่างผู้แทนจากหน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ (About the IACC Series, 2016)

ที่มาของการประชุม IACC

จุดเริ่มต้นในการประชุมครั้งแรกมาจากความคิดที่เกิดขึ้นท่ามกลางหน่วยงานหลายหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายต่อต้านการทุจริต รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการอิสระต่อต้านการทุจริตของฮ่องกง (Hong Kong's Independent Commission Against Corruption) ผู้ตรวจการทั่วไปของเขตโคลัมเบีย (วอชิงตัน ดี.ซี.) (the Inspector General for the District of Columbia (Washington D.C.)) และกรมสอบสวนคดีพิเศษเมืองนิวยอร์ก (the New York City Department of Investigation) โดยในช่วงแรกประเด็นสำคัญจะมุ่งเน้นไปในเรื่องการบังคับใช้กฎหมาย ยุทธศาสตร์ และยุทธวิธีต่าง ๆ ที่ได้รับการพัฒนาขึ้น เพื่อยับยั้ง และตรวจสอบการทุจริตอย่างเป็นทางการ ทั้งนี้ ในการประชุมแต่ละครั้งจะมีประเด็นใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นโดยตลอด (History, 2016)

การจัดประชุมครั้งแรกมีขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. (Washington D.C.) ในปี 1983 (พ.ศ. 2526) มีผู้เข้าร่วมการประชุมประมาณ 1,000-1,500 คน จาก 140 ประเทศทั่วโลก ประกอบด้วย ภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม มาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ในการดำเนินงานด้านการต่อต้านการทุจริต ตลอดจนนำเสนอแนวทางการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผ่านการประชุมร่วม (Plenary Session) ที่มีผู้เข้าร่วมประชุมเต็มจำนวน และมีการประชุมกลุ่มย่อย (Workshop)

ภายใต้หัวข้อต่าง ๆ โดยจัดให้มีการแปลภาษาต่าง ๆ กว่า 6 ภาษา ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย สเปน จีน อารบิก (อาหรับ) โดยทั้ง 6 ภาษานี้จัดเป็นภาษาทางการ แต่ภาษาที่ใช้ในการทำงานจริงนั้น ใช้เพียง 2 ภาษา ได้แก่ อังกฤษ และฝรั่งเศส โดยที่ตัวแทนของประเทศต่าง ๆ จะต้องพูดภาษาในการทำงานได้ภาษาหนึ่ง จากนั้น คำพูดหรือเอกสารจะถูกแปลออกมาเป็นภาษาทางการทั้ง 6 ภาษา ตามมาตรฐานที่ใช้ในองค์การสหประชาชาติ (UN) ในการประชุมระดับโลก (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2553ก, น. 21)

วัตถุประสงค์ในการจัดการประชุม IACC

การประชุม IACC มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เห็นถึงความสำคัญ และเกิดกระแสความตื่นตัว เพื่อการต่อต้านการทุจริต และเป็นการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เศรษฐกิจ และสังคม โดยเน้นการดำเนินกิจกรรมการต่อต้านการทุจริตในสังคมวงกว้าง (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2553ก, น. 21) ได้แก่

1. จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ในการดำเนินการเพื่อการต่อต้านการทุจริต
2. นำเสนอวิธีการที่ใช้ในการต่อต้านการทุจริต
3. พัฒนาเครือข่าย และสนับสนุนการอภิปรายทั้งภายใน และระหว่างองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

หน่วยงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประชุม IACC

ในการประชุมนานาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (IACC) จะมีหน่วยงานสำคัญเป็นที่ปรึกษาของการประชุมเพื่อให้การดำเนินการประชุมเป็นไปตามกรอบของการประชุม ได้แก่ คณะที่ปรึกษา IACC (IACC Council) คณะกรรมการโครงการ IACC (IACC Program Committee) องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International: TI) และส่วนท้องถิ่นในแต่ละประเทศ (Organisers, 2015) โดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International: TI) ทำหน้าที่เป็นเลขานุการของการประชุม คณะที่ปรึกษา IACC (IACC Council) และคณะกรรมการโครงการ IACC (IACC Program Committee) ของแต่ละการประชุม รวมทั้งให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือแก่เจ้าภาพการประชุมแต่ละครั้งในนามของ คณะที่ปรึกษา IACC (IACC Council) และยังเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดเตรียมและดำเนินการโครงการประชุม ซึ่งรวมถึงการสื่อสารกับองค์กรที่หลากหลาย และบุคคลที่เกี่ยวข้องในระดับแนวหน้าของงานต่อต้านการทุจริต นอกจากนี้ ยังรวบรวมข้อเสนอแนะสำหรับการออกแบบโปรแกรมการประชุม และการจัดเตรียมการประชุมเชิงวิชาการ และการประชุมเชิงปฏิบัติการของการประชุม อีกทั้ง ยังช่วยเหลือประเทศเจ้าภาพในเรื่องการตลาด โดยให้คำแนะนำด้านโลจิสติกส์ และพยายามระดมทุนสำหรับผู้เข้าร่วมโครงการดังกล่าว โดยมีองค์กรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ (Transparency International-secretariat, 2015) ดังต่อไปนี้

1. องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International: TI) เป็นเครือข่ายระดับโลกที่มีองค์กรพัฒนาเอกชนกว่า 90 แห่งที่รู้จักกันในชื่อ “TI national chapters IACC” เป็นเจ้าภาพร่วมกันและจัดโดย TI โดยได้รับการว่าจ้าง และกำกับ ดูแลการทำงานของบริษัทในการจัดประชุม มีหน้าที่รับผิดชอบในการรายงานต่อรัฐบาลเจ้าภาพร่วม เป็นประธานของคณะกรรมการเจ้าภาพ IACC และมีส่วนร่วมในคณะกรรมการโครงการ IACC (IACC Program Committee) (Transparency International–National Chapter, 2015)

2. คณะที่ปรึกษา IACC (IACC Council) ทำหน้าที่ดูแลการประชุม IACC Conference มีสำนักงานความโปร่งใสเป็นสำนักงานเลขานุการ โดยคณะที่ปรึกษา IACC (IACC Council) มีเป้าหมายหลัก คือ การให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือแก่เจ้าภาพการประชุมแต่ละครั้ง และเพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจว่าการประชุมจะดำเนินการตามหลักการที่มีอยู่ในหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ พร้อมกับองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International: TI) โดยคณะที่ปรึกษา IACC (IACC Council) มีส่วนอย่างมากต่อความสำเร็จ และการติดตามผลของ IACC ทุกครั้ง (IACC Council, 2015)

3. คณะกรรมการโครงการ IACC (IACC Program Committee) จะให้คำแนะนำสำหรับการออกแบบโปรแกรมการประชุม คณะกรรมการ ประกอบด้วย สมาชิกไม่เกิน 15 คน ซึ่งรวมถึงประธานคณะที่ปรึกษา IACC (IACC Council) ตัวแทนรัฐบาลเจ้าภาพ TI National Chapter IACC และองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International: TI) และสมาชิกที่เหลือที่เป็นตัวแทนของสถาบันพันธมิตรระหว่างประเทศ หรือสถาบันอิสระอื่น ๆ ที่โดดเด่นในด้านการต่อต้านการทุจริต ทั้งนี้ รัฐบาลที่เป็นเจ้าภาพ และ TI National Chapter IACC มีบทบาทเป็นอย่างมากในการออกแบบโครงการผ่านตัวแทนของตน (IACC Program Committee, 2015)

ประเด็นหรือหัวข้อการประชุมที่เกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริต

ในการประชุม IACC แต่ละครั้งจะมีการอภิปรายโดยผู้นำประเทศหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตที่เป็นประเทศเจ้าภาพในการประชุม โดยมีประเด็นหรือหัวข้อการประชุมที่สำคัญ (Past International Anti-Corruption Conferences, 2016) ดังต่อไปนี้

ตาราง ประเด็นหรือหัวข้อการประชุมที่เกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริต ตั้งแต่ครั้งที่ 1-17

ครั้งที่/ปี	สถานที่	ประเด็นหรือหัวข้อการประชุม	บุคคลสำคัญที่เข้าร่วมอภิปราย
ครั้งที่ 1 1983 (พ.ศ. 2526)	กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ประเทศสหรัฐอเมริกา	-	-
ครั้งที่ 2 1985 (พ.ศ. 2528)	เมืองนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา	-	-

ครั้งที่/ปี	สถานที่	ประเด็นหรือหัวข้อการประชุม	บุคคลสำคัญที่เข้าร่วมอภิปราย
ครั้งที่ 3 1987 (พ.ศ. 2530)	ฮ่องกง	-	-
ครั้งที่ 4 1989 (พ.ศ. 2532)	กรุงซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย	-	-
ครั้งที่ 5 1992 (พ.ศ. 2535)	เมืองอัมสเตอร์ดัม ประเทศเนเธอร์แลนด์	-	-
ครั้งที่ 6 1993 (พ.ศ. 2536)	เมืองแคนคูน (ภาษาเม็กซิโก อ่านว่า “กังกูน”) ประเทศเม็กซิโก	-	-
ครั้งที่ 7 ตุลาคม 1995 (พ.ศ. 2538)	กรุงปักกิ่ง ประเทศสาธารณรัฐ ประชาชนจีน	Anti-Corruption and Stability and Development	- jiang Zhemin (The general secretary of the China) - Zhao Dengju (the Vice president of the Supreme People’s Procuratorate of China) - Rolpha A. Gonsalves (the Procurator general: The Dutch delegation)
ครั้งที่ 8 กันยายน 1997 (พ.ศ. 2540)	กรุงลิมา ประเทศสาธารณรัฐเปรู	The State And Civil Society In The Fight Against Corruption	- Alberto Fujimori Fujimori (President of Peru) - Prof. Daniel Kaufmann (Harvard University, USA/Chile) - Javed Burki, (Vice-President, World Bank, Pakistan)

ครั้งที่/ปี	สถานที่	ประเด็นหรือหัวข้อการประชุม	บุคคลสำคัญที่เข้าร่วมอภิปราย
ครั้งที่ 9 ตุลาคม 1999 (พ.ศ. 2542)	กรุงเดอร์บัน ประเทศสาธารณรัฐ แอฟริกาใต้	Global Integrity: 2000 and Beyond— Developing Anti- Corruption Strategies in a Changing World	- Thabo Mbeki (President of South Africa) - Festus Mogae (President of Botswana) - Ronald Noble (Interpol Secretary General)
ครั้งที่ 10 ตุลาคม 2001 (พ.ศ. 2544)	กรุงปราก ประเทศสาธารณรัฐเช็ก	Together Against Corruption: Designing Strategies, Assessing Impact, Reforming Corrupt Institutions	- Vaclav Havel (President of the Czech Republic) - Vicente Fox (President of Mexico) - Eva Joly (Investigative Judge) - George Soros (Philanthropist)
ครั้งที่ 11 พฤษภาคม 2003 (พ.ศ. 2546)	กรุงโซล ประเทศสาธารณรัฐ เกาหลี	Different Cultures, Common Values	- Roh Moo-hyun (President of South Korea) - Fine Maema (Attorney General of Lesotho) - Aruna Roy (Civil Society Activist) - Kuraiti Murungi (Justice Minister of Kenya) - Hans Küng (Theologian)
ครั้งที่ 12 พฤศจิกายน 2006 (พ.ศ.2549)	กรุงกัวเตมาลา ประเทศสาธารณรัฐ กัวเตมาลา	Towards a Fairer World. Why Is Corruption Still Blocking the Way?	- Kenya John Githongo (Founder TI) - Oscar Arias Sanchez (President of Costa Rica) - Ngozi Okonjo-Iweala (Former Foreign and Finance

ครั้งที่/ปี	สถานที่	ประเด็นหรือหัวข้อการประชุม	บุคคลสำคัญที่เข้าร่วมอภิปราย
			Minister of Nigeria) - Oscar Berger Perdomo (President of Guatemala)
ครั้งที่ 13 ตุลาคม 2008 (พ.ศ. 2551)	กรุงเอเธนส์ ประเทศกรีซ	Global Transparency: Fighting corruption for a sustainable future	- HRH Prince El Hassan bin Talal of Jordan - Siim Kallas (Vice-President of the European Commission) - George Papandreou (Prime Minister of Greece) - Irene Khan (Secretary General of Amnesty International) - Mary Robinson (former United Nations High Commissioner for Human Rights) - Festus Mogae (former President of Botswana)
ครั้งที่ 14 พฤศจิกายน 2010 (พ.ศ. 2553)	กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย	Restoring Trust: Global Action for Transparency	- Salil Shetty (Secretary General of Amnesty International) - Abhisit Vejjajiva (PM of Thailand) - Patrick Alley (Director of Global Witness; Hilary Clinton, US Secretary of State) - Avrind Ganesan (Director of Human Rights Watch)

ครั้งที่/ปี	สถานที่	ประเด็นหรือหัวข้อการประชุม	บุคคลสำคัญที่เข้าร่วมอภิปราย
			<ul style="list-style-type: none"> - Panthep Klanarongran, (President of the National Anti-Corruption Commission of Thailand (NACC))
ครั้งที่ 15 พฤศจิกายน 2012 (พ.ศ. 2555)	กรุงบราซิลเลีย ประเทศบราซิล	Mobilising People: Connecting Agents of Change	<ul style="list-style-type: none"> - Hon. Dilma Rousseff (President of Brazil) - Sanjay Pradhan (Vice President, World Bank & Head of the World Bank Institute) - Anamaria Schindler (Co-President Emeritus of Ashoka) - Aruna Roy (Social and Political Activist; Tawakkol Karman, 2011 Nobel Peace Prize Laureate)
ครั้งที่ 16 กันยายน 2015 (พ.ศ. 2558)	เมืองปุตราจายา ประเทศสหพันธรัฐ มาเลเซีย	Ending Impunity: People, Integrity, Action	<ul style="list-style-type: none"> - Salil Shetty (Secretary General of Amnesty International) - Patrick Alley (Director of Global Witness) - Thuli Madonsela (Public Protector of South Africa) - Kumi Naidoo (Executive Director of Greenpeace International) - Robert Card (President and CEO of SNC Lavalin)

ครั้งที่/ปี	สถานที่	ประเด็นหรือหัวข้อการประชุม	บุคคลสำคัญที่เข้าร่วมอภิปราย
			<ul style="list-style-type: none"> - Honourable Datuk Nor Shamsiah Mohd Yunus (Deputy Governor of the Central Bank of Malaysia) - Dunja Mijatovic (Representative on Freedom of the Media at the OSCE)
ครั้งที่ 17 ธันวาคม 2016 (พ.ศ. 2559)	กรุงปานามาซิตี ประเทศปานามา	Time for Justice: Equity, Security, Trust	<ul style="list-style-type: none"> - Salil Shetty (Secretary General of Amnesty International) - Patrick Alley (co-Founder of Global Witness) - Anna Bossman (Director of Integrity and Anti-Corruption at the African Development Bank, Beatrice Edwards, Former Executive Director of the Government Accountability Project) - Sarah Chayes (Senior Associate at the Carnegie Endowment for International Peace) - Sanjay Pradhan (Chief Executive Officer at the Open Government Partnership) - Leonard McCarthy (Integrity Vice-President of the World Bank) - Ivan Velasquez

ครั้งที่/ปี	สถานที่	ประเด็นหรือหัวข้อการประชุม	บุคคลสำคัญที่เข้าร่วมอภิปราย
			(Commissioner of the International Commission against Impunity in Guatemala)

หมายเหตุ: การประชุม IACC ครั้งที่ 1-6 ไม่มีข้อมูลประเด็นหรือหัวข้อการประชุม และบุคคลที่เข้าร่วมอภิปราย

ที่มา: รวบรวมและเรียบเรียงจาก <http://iacconference.org>, <http://www.8iacc.org>, <http://www.16iacc.org>, <https://iias.asia/iiasn/iiasn7/general/corrupt.html>, <http://archive.li/TObHd> และ “การประชุมนานาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตครั้งที่ 14 (14th International Anti-corruption Conference: IACC)” โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2553, สุจริตสาร, 10(36), น. 20-23.

การประกาศปฏิญญาร่วม

ในการประชุมนานาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (IACC) นั้น ได้มีการประกาศปฏิญญาร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันที่สำคัญ ๆ (Declarations, 2015) ดังนี้

ในปี 1997 (พ.ศ. 2540) ได้มีการประกาศปฏิญญาร่วม IACC ครั้งที่ 8 ณ กรุงลิมา (Lima) ประเทศสาธารณรัฐเปรู (Peru) (The Lima Declaration: The State and Civil Society in the Fight against Corruption) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการต่อต้านการทุจริตระหว่างประเทศ

ในปี 1999 (พ.ศ. 2542) ได้มีการประกาศปฏิญญาร่วม IACC ครั้งที่ 9 ณ กรุงเดอร์บัน (Durban) ประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ (South Africa) (The Durban Declaration: Global Integrity) โดยเป็นการตัดสินใจของผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อดำเนินการต่อสู้กับการทุจริตที่ได้แสดงไว้ในความมุ่งมั่นของกรุงเดอร์บัน

ในปี 2001 (พ.ศ. 2544) ได้มีการประกาศปฏิญญาร่วม IACC ครั้งที่ 10 ณ กรุงปราก (Prague) ประเทศสาธารณรัฐเช็ก (Czech Republic) (The Prague Declaration: Together Against Corruption) โดยผู้เข้าร่วมประชุมยืนยันถึงความมุ่งมั่นในการสร้างมาตรฐานระดับโลก ด้านความโปร่งใส และความรับผิดชอบไม่เพียงแต่สำหรับภาครัฐ แต่ยังรวมถึงภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสถาบันระหว่างประเทศ เป็นการยืนยันการต่อสู้กับการทุจริต

ในปี 2003 (พ.ศ. 2546) ได้มีการประกาศปฏิญญาร่วม IACC ครั้งที่ 11 ณ กรุงโซล (Soul) ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี (Republic Of Korea) (The Seoul Declaration: Different Cultures, Common Values) โดยในที่ประชุมร่วมมีการกล่าวว่า “ความเชื่อมั่นอย่างยิ่งว่า ไม่มีสาระใดในตำนานที่ว่า การทุจริตเป็นเรื่องของวัฒนธรรม ค่อนข้างจะละเมิดความเชื่อและประเพณีของเราทุกคน”

ในปี 2006 (พ.ศ. 2549) ได้มีการประกาศปฏิญญาร่วม IACC ครั้งที่ 12 ณ กรุงกัวเตมาลา (Guatemala) ประเทศสาธารณรัฐกัวเตมาลา (Republic Of Guatemala) (The Guatemala City

Declaration: Towards a Fairer World) เกี่ยวกับการจัดทำแผนงานปฏิบัติการเพื่อสรุปแนวทางการปฏิบัติเพื่อลดการทุจริต

ในปี 2008 (พ.ศ. 2551) ได้มีการประกาศปฏิญญาร่วม IACC ครั้งที่ 13 ณ กรุงเอเธนส์ (Athens) ประเทศกรีซ (Greece) (The Athens Declaration: Global Transparency) ภายใต้หัวข้อ “ความโปร่งใสทั่วโลก: ต่อสู้กับการทุจริตเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน” เพื่อสำรวจว่าการทุจริตทำลายทุกแง่มุมของความยั่งยืน

ในปี 2010 (พ.ศ. 2553) ได้มีการประกาศปฏิญญาร่วม IACC ครั้งที่ 14 ณ กรุงเทพมหานคร (Bangkok) ประเทศไทย (Thailand) (The Bangkok Declaration: Restoring Trust) ภายใต้หัวข้อ “การสร้างแนวคิดเพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่สร้างผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์ต่อภูมิภาค (Restoring Trust: Global Action for Transparency)” (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2553ข, น. 21)

ในปี 2012 (พ.ศ. 2555) ได้มีการประกาศปฏิญญาร่วม IACC ครั้งที่ 15 ณ กรุงบราซิเลีย (Brasilia) ประเทศบราซิล (Brazil) (The Brasilia Declaration: Don't let them get away with it) ภายใต้หัวข้อ “Mobilising People: Connecting Agents of Change” ซึ่งเป็นหัวข้อสืบเนื่องจากการประชุมครั้งที่ผ่านมาที่กรุงเทพมหานคร ที่เห็นว่า การต่อสู้กับการทุจริตจำเป็นต้องมุ่งเน้นไปที่การเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ประชาชน ทั้งในภาคประชาสังคม ภาคเอกชน ภาครัฐ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มคนรุ่นใหม่ ที่ต้องการจะช่วยผลักดันให้เกิดการทำงานที่โปร่งใส และป้องกันการทุจริตในแวดวงสังคมต่าง ๆ (การประชุมนานาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ครั้งที่ 15 ณ กรุงบราซิเลีย, 2555)

ในปี 2015 (พ.ศ. 2558) ได้มีการประกาศปฏิญญาร่วม IACC ครั้งที่ 16 ณ เมืองปุตราจายา (Putrajaya) ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย (Federation of Malaysia) (The Putrajaya Declaration: Zero Tolerance for Impunity) ภายใต้หัวข้อ “Ending Impunity: People, Integrity, Action”

ในปี 2016 (พ.ศ. 2559) ได้มีการประกาศปฏิญญาร่วม IACC ครั้งที่ 17 ณ เมืองปานามาซิตี (Panama City) ประเทศปานามา (Panama) (The Panama Declaration: Time for Justice, Equity, Security, Trust) ภายใต้หัวข้อ “Time for Justice: Equity, Security, Trust”

หมายเหตุ: การประชุม IACC ครั้งที่ 1-7 ไม่มีข้อมูลการประกาศปฏิญญาร่วม

การร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) หรือข้อตกลงเป็นทางการ (official Agreement)

การร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ของการประชุม IACC เมื่อประเทศใดได้รับการคัดเลือกให้เป็นเจ้าภาพแล้ว จะมีการนำเสนอการจัดทำร่างความเข้าใจขึ้นในรูปแบบของบันทึกความเข้าใจ “Memorandum of Understanding” (MOU) หรือข้อตกลงเป็นทางการ (official Agreement) โดยที่ผ่านมามีการลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) หรือข้อตกลงเป็นทางการ (official Agreement) ในการประชุม IACC (IACC Agreements with the Host Country, 2016) ดังนี้

การร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) IACC ครั้งที่ 9 ณ กรุงเดอร์บัน (Durban) ประเทศสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ (South Africa)

การร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) IACC ครั้งที่ 10 ณ กรุงปราก (Prague) ประเทศสาธารณรัฐเช็ก (Czech Republic)

การร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) IACC ครั้งที่ 11 ณ กรุงโซล (Soul) ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี (Republic Of Korea)

การร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) IACC ครั้งที่ 12 ณ กรุงกัวเตมาลา (Guatemala) ประเทศสาธารณรัฐกัวเตมาลา (Republic Of Guatemala)

การร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) IACC ครั้งที่ 13 ณ กรุงเอเธนส์ (Athens) ประเทศกรีซ (Greece)

การร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) IACC ครั้งที่ 14 ณ กรุงเทพมหานคร (Bangkok) ประเทศไทย (Thailand)

การร่วมลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) IACC ครั้งที่ 15 ณ กรุงบราซิเลีย (Brasilia) ประเทศบราซิล (Brazil)

การทำข้อตกลงเป็นทางการ (official Agreement) IACC ครั้งที่ 16 ณ เมืองปุตราจายา (Putrajaya) ประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย (Federation of Malaysia)

การทำข้อตกลงเป็นทางการ (official Agreement) IACC ครั้งที่ 17 ณ เมืองปานามาซิตี (Panama City) ประเทศปานามา (Panama)

หมายเหตุ: การประชุม IACC ครั้งที่ 1-8 ไม่มีข้อมูลการลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) หรือข้อตกลงเป็นทางการ (official Agreement)

บทสรุปและความคิดเห็นของผู้ศึกษา

ในอดีตที่ผ่านมา ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และสื่อมวลชน มีส่วนสำคัญมากที่ช่วยภาครัฐต่อต้านคอร์รัปชัน โดยมีจุดมุ่งหมาย คือ ต้องการเห็นสังคมมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเกิดความศักดิ์สิทธิ์ในการบังคับใช้กฎหมาย สำหรับเวทีโลก จะเห็นได้ว่า องค์กรภาคประชาสังคมที่เป็นเสาหลักในการต่อสู้กับปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันมาตั้งแต่กลางทศวรรษที่ 90 จนถึงทุกวันนี้ คือ “องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ” (Transparency International: TI) โดย TI เป็นผู้เสนอโครงการต่อต้านคอร์รัปชันมากมาย เป็นผู้ผลักดันให้เกิดการตระหนักรู้ถึงพิษภัยของปัญหาคอร์รัปชัน โดยเฉพาะบทบาทหลักของ TI คือ การประกาศอันดับความโปร่งใสในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลประเทศต่าง ๆ หรือที่เรารู้จักกันดีในชื่อ “ดัชนีการรับรู้คอร์รัปชัน” (Corruption Perception Index (CPI))

นอกจากนี้ TI ยังมีส่วนช่วยในการดำเนินการจัดประชุม การสัมมนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์การต่อต้านการทุจริตจากทั่วโลกให้กับประเทศที่ขอเสนอเป็นเจ้าภาพการประชุมว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต โดยใช้ชื่อว่า “International Anti-Corruption Conference: IACC” ซึ่งมีการจัดการประชุมต่อเนื่องมาตลอด โดยที่ผ่านมามีล่าสุด

เป็นการประชุม IACC ครั้งที่ 17 เมื่อเดือนธันวาคม 2559 ณ เมืองปานามาซิตี (Panama City) ประเทศปานามา (Panama) เป็นเจ้าภาพ (The Anti-Corruption Summit 2016 อีกอย่างก้าวของการต่อต้านคอร์รัปชันในเวทีสากล, 2560) ส่วนการประชุม IACC ครั้งที่ 18 ซึ่งจะมีขึ้นในเดือนตุลาคม ปี 2018 (พ.ศ. 2561) ณ เมืองโคเปนเฮเกน (Copenhagen) ประเทศเดนมาร์ก (Denmark) ซึ่งจะมีการประชุมประเด็นเกี่ยวกับเรื่องใดนั้น คงจะต้องคอยติดตามกันต่อไป

ทั้งนี้ ผู้ศึกษามีความเห็นว่า TI เป็นองค์กรภาคประชาสังคมระดับสากลที่สร้างเครือข่ายการต่อต้านการทุจริตได้ทรงพลังมากที่สุด ขณะเดียวกัน ประเด็นต่อต้านคอร์รัปชันที่ TI ต่อสู้มาตลอดจนเป็นรูปธรรมมากขึ้น และเป็นประเด็นที่สามารถดึงดูดความสนใจผู้นำจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกมาถกปัญหาเรื่องการต่อต้านการทุจริตได้ จึงส่งผลให้มีการประชุม IACC ขึ้น ซึ่งเป็นความพยายามที่จะต่อสู้กับการทุจริตคอร์รัปชันทั่วโลก และยังทำหน้าที่เป็นเวทีระดับโลกสำหรับการสร้างเครือข่าย และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันเพื่อเป็นการดึงดูดนักการเมือง ข้าราชการระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ผู้แทนจากโลกของธุรกิจ ตุลาการ ผู้บังคับใช้กฎหมาย และนักบัญชี ผู้เชี่ยวชาญ นักวิจัยองค์กรพัฒนาระหว่างประเทศ สื่อ และองค์กรเอกชน (NGOs) ที่จำเป็นต่อการรณรงค์ และการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในระดับโลกและระดับประเทศ โดยมีการหมุนเวียนการประชุมไปในทุกภาคส่วนของโลก และมีการจัดประชุมทุก ๆ 2 ปี

อนึ่ง การที่ประเทศใดได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพในการจัดประชุม IACC จะได้รับประโยชน์เป็นอย่างยิ่งต่อการต่อต้านการทุจริตสากล และการได้เป็นประเทศเจ้าภาพการประชุมยังก่อให้เกิดทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม เกิดกระแสความตื่นตัวเพื่อการต่อต้านการทุจริตผ่านเวทีการประชุม ซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ด้านการต่อต้านการทุจริต ทั้งนี้ การประชุมดังกล่าว ยังเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีกับประเทศเจ้าภาพในการจัดการประชุม IACC แก่นานาประเทศในด้านความโปร่งใส คุณธรรม และจริยธรรม ตลอดจนพัฒนาลำดับประเทศในค่าคะแนนดัชนีการรับรู้คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index (CPI) อีกด้วย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- การประชุมนานาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ครั้งที่ 15 ณ กรุงบราซิเลีย. (12 พฤศจิกายน 2555). สืบค้น 7 พฤศจิกายน 2560 จาก <http://thaiembassybrazil.com>
- The Anti-Corruption Summit 2016 อีกย่างก้าวของการต่อต้านคอร์รัปชันในเวทีสากล.** (1 มิถุนายน 2560). สืบค้น 7 พฤศจิกายน 2560 จาก <https://thaipublica.org/2016/06/hesse004-71/>
- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ. (2551). ป.ป.ช. ได้รับความไว้วางใจจากนานาชาติเป็นเจ้าภาพจัด ป.ป.ช. โลก ปี 2010. **สุจริตสาร**, 9(29), 5-6.
- _____. (2553ก). การประชุมนานาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริตครั้งที่ 14 (14th International Anti-corruption Conference: IACC). **สุจริตสาร**, 10(36), 20-23.
- _____. (2553ข). ผลการประชุมนานาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ครั้งที่ 14 วันที่ 10-13 พฤศจิกายน 2553 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร. **สุจริตสาร**, 9(29), 5-6.

ภาษาต่างประเทศ

- About the IACC Series**, (2016). Retrieved 7 November, 2017 from <http://www.16iacc.org>
- Declarations**. (2015). Retrieved 7 November, 2017 from <http://iacconference.org>
- History**. (2016). Retrieved 7 November, 2017 from <http://www.16iacc.org>
- IACC Agreements with the Host Country**. (2016). Retrieved 7 November, 2017 from <http://www.16iacc.org>
- IACC Council**. (2015). Retrieved 7 November, 2017 from <http://www.16iacc.org>
- IACC Programme Committee**. (2015). Retrieved 7 November, 2017 from <http://www.16iacc.org>
- Organisers**. (2015). Retrieved 7 November, 2017 from <http://iacconference.org>
- Past International Anti-Corruption Conferences**, (2016). Retrieved 1 November, 2017 from <http://14iacc.org>
- Seventh International Anti-Corruption Conference (SIACC)**. (1995). Retrieved 7 November, 2017 from <https://iias.asia/iiasn/iiasn7/general/corrupt.html>
- Transparency International-National Chapter**. (2015). Retrieved 7 November, 2017 from <http://iacconference.org>
- Transparency International-secretariat**. (2015). Retrieved 1 November, 2017 from <http://iacconference.org>